

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Hanna Heiskanen

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi
lainsaadantoyksikko_poliisiosasto@intermin.fi

SMDno-2016–1629

Työryhmän ehdotus hallituksen esitykseksi uudeksi rahankeräyslaiksi

Sisäministeriö on pyytänyt Finanssivalvonnan lausuntoa työryhmän mietinnöstä, joka sisältää ehdotuksen uudeksi rahankeräyslaiksi. Finanssivalvonta kiittää lausuntomahdollisuudesta. Finanssivalvonta keskittyy lausunnossaan rahankeräyslain soveltamisen laajentamiseen virtuaalivaluuttoihin.

Rahankeräyslakia ehdotetaan muutettavan siten, että siitä kävisi selkeästi ilmi lain soveltuminen virtuaalivaluuttakeräyksiin. Lisäksi lain perusteluissa ehdotetaan lain tulkinnan selkeyttämiseksi täsmennyksiä siihen, mihin sääntelyyn rahankeräyslain mukainen rahan käsite perustuu.

Finanssivalvonta kannattaa sääntelyn selkeyttämistä virtuaalivaluuttakeräysten suhteen ja kannattaa myös sitä, että virtuaalivaluutan käsite on sama kuin 4. rahanpesudirektiivin muutosesityksessä, jossa määritellään virtuaalivaluutta. Samoin lompakkopalvelun ja virtuaalivaluuttojen vaihtopalvelun käsitteet olisivat yhdenmukaisia direktiivin muutosesityksen kanssa.

Ehdotetun 25 §:n 3 momentin mukaan "*Jos rahankeräyksen järjestäjä on vastaanottanut virtuaalivaluutaa osana rahankeräystä, on rahankeräyksen järjestäjän vaihdettava vastaanotettu virtuaalivaluutta rahankeräyksen järjestäjän käyttämästä digitaalisesta lompakkopalvelusta rahankeräystilille ennen vuosi-ilmoituksen, lopputilityksen, pienkeräystilityksen tai vaalikeräystilityksentekemistä.*" Lisäksi mietinnön mukaan rahankeräyksen järjestäjän tarkoituksena katsottaisiin olevan virtuaalivaluutan kerääminen, jos rahankeräyksen järjestäjä pitäisi yleisön saatavilla tiedot virtuaalivaluuttatransaktion suorittamiseksi. Tämä tarkoittaisi käytännössä sitä, että rahankeräyksen järjestäjällä olisi käytössään virtuaalivaluutan omistamiseksi lompakkopalvelu ja rahankeräyksen järjestäjä pitäisi lisäksi yleisön saatavilla tietoja virtuaalivaluuttasiirron tekemiseksi. Tiedot voisivat olla näkyvillä esimerkiksi rahankeräyksen järjestäjän internetsivuilla.

Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan ehdotettua säännöstä ja mainittua mietinnön kohtaa tulisi muuttaa teknologianeutraalimmaksi ottaen huomioon erilaiset tavat, joita voidaan käyttää virtuaalivaluutan käytön mahdollistavien yksityisten avainten säilyttämiseen ja vastaanottamiseen. Virtuaalivaluutan (tarkemmin ottaen kryptovaluutan) käytön mahdollistavia

Markkina- ja menettelytapavalvonta, Hanna Heiskanen

yksityisiä avaimia voidaan siirtää myös fyysisesti. Niitä voidaan esimerkiksi painaa fyysistä kolikkoa muistuttaville alustoille¹ tai siirtää omistajalta toiselle myös luovuttamalla paperille tulostettu yksityinen avain. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan olennaista on se, että rahankeräyksen järjestäjä ottaa yleisöltä vastaan yksityisiä avaimia, joilla voidaan hallita virtuaalivaluutaa.

Edellä mainittuja yksityisiä avaimia voidaan käyttää edelleen lompakko- palvelujen kautta. Lompakkosovellus voi käytännössä olla virtuaalivaluut- taan vastaanottavan rahankeräyksen järjestäjän hallussa (esimerkiksi asennettuna älypuhelimelle) tai rahankeräyksen järjestäjä voi käyttää myös virtuaalivaluuttojen vaihtopaikkojen tarjoamia säilytyspalveluja. Vir- tuaalivaluuttojen säilyttämistä koskevat ratkaisut voivat olla vaihtelevia, joten sääntelyn tulisi olla mahdollisimman teknologianeutraalia. Olen- naista on, että kaikki rahankeräyksen järjestäjän hallussa oleva virtuaali- valuutta vaihdetaan rahankeräystilille ennen vuosi-ilmoituksen, lopputili- tyksen, pienkeräystilityksen tai vaalikeräystilityksentekemistä.

Virtuaalivaluuttoihin liittyy myös ilmiö nimeltä Initial Coin Offering eli ICO, jolla tarkoitetaan uuden virtuaalivaluutan liikkeeseenlaskua. Tyypillisestä ICOja tekevät start up -yritykset, jotka pyrkivät keräämään ICOlla rahoit- tusta toiminnalleen. ICOjen juridinen status on tällä hetkellä osittain epä- selvä ja eurooppalaiset finanssivalvojat käyvät parhaillaan keskusteluja mm. arvopaperilainsäädännön ja joukkorahoitussääntelyn soveltumisesta ICOihin. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan ICOt eivät kuuluisi ra- hankeräyslain piiriin, sillä tyypillisesti sijoittaja saa ICOista jonkun vasti- neen. Finanssivalvonta esittää, että rahankeräyslain soveltumattomuus ICOihin vahvistettaisiin hallituksen esityksessä sääntelytilanteen selkeyt- tämiseksi.

FINANSSIVALVONTA

Jarmo Parkkonen
osastopäällikkö

Hanna Heiskanen
johtava digitalisaatioasiantuntija

¹ Ks. esimerkiksi <https://denarium.com/>